

Parlamentul
Republicii Moldova

867-08 nr. 509
23 noiembrie 2021

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

A V I Z

la proiectul de lege privind modificarea
Legii nr. 190/2003 cu privire la veterani
(nr. 296 din 20.10.2021)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege menționat, conform prevederilor art. 54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr. 797/1996 și ale Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, și comunică următoarele.

I. Observații generale

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament conform prevederilor art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Obiectul de reglementare al proiectului de lege vizează modificarea Legii nr. 190/2003 cu privire la veterani. Conform notei informative, scopul proiectului de lege este *„reglementarea modalității de reconfirmare a statutului de veteran de război în cazul lipsei documentelor confirmative, precum și asigurarea drepturilor veteranilor în procesul de obținere a legitimației de tip nou”*.

3. Referitor la procedura de înaintare spre examinare în Parlament, atenționăm că:

- la examinarea proiectului de lege se va ține cont de prevederile art. 32 alin. (1) din Legea nr. 100/2017, conform cărora proiectul actului normativ, însoțit de nota informativă, se transmite spre avizare autorităților publice responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect, instituțiilor interesate, precum și reprezentanților societății civile, care întocmesc și prezintă autorului proiectului avizele la proiect;

- potrivit art. 47 alin. (6) din Regulamentul Parlamentului, la proiect de act legislativ se anexează rezultatele expertizelor și cercetărilor efectuate, precum și rezultatele consultărilor publice;

- conform art. 58 din Regulamentul Parlamentului proiectele de acte legislative și propunerile legislative înaintate de deputați se remit Guvernului spre avizare.

Necesitatea avizării proiectului de către Guvern reiese și din faptul că realizarea proiectului va atrage cheltuieli de la bugetul de stat, iar conform art. 131 alin. (4) din Constituție și Hotărârii Curții Constituționale nr. 29/2001 privind interpretarea prevederilor art. 131 alin. (4) din Constituția Republicii Moldova orice propunere legislativă sau amendament care atrag majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare, pot fi adoptate numai după ce sunt acceptate de Guvern.

II. Observații de ordin tehnico-juridic.

1. Întru respectarea normelor tehnicii legislative, precum și întru corelarea titlului articolului cu conținutul acestuia propunem a expune textul **pct. 1 al art. I** din proiect în următoarea redacție:

„1. Articolul 5 va avea următorul cuprins:

”Articolul 5. Documentele care atestă drepturile veteranilor

(1) Drepturile veteranilor se realizează la prezentarea de către aceștia a legitimației de veteran. Modul de atribuire a statutului de veteran și de eliberare a legitimațiilor se stabilește de către Guvern.

(2) Statutul de veteran poate fi anulat cu retragerea legitimației de veteran doar în temeiul unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile.”

2. În condițiile în care articolul 5 din Legea nr. 190/2003 este intitulat *„Documentele care atestă drepturile veteranilor”* considerăm injust includerea prevederilor propuse în conținutul articolului 7 din Legea nr. 190/2003 (**pct. 2 al art. I** din proiect). Totodată, dat fiind faptul că la pct. 1 al art. I din proiect este prevăzut că *„modul de atribuire a statutului de veteran și de eliberare a legitimațiilor se stabilește de Guvern”* considerăm că norma de la **pct. 2 al art. I** din proiect urmează a fi inclusă/expusă în conținutul actului normativ adoptat de către Executiv.

2.1. Conform art. 54 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 100/2017 „conținutul proiectului se expune într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc”.

La pct. 50 și 51 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 26/2016 se menționează că, testul preciziei legii impune ca legea, în situațiile în care oferă o anumită marjă de discreție, să indice cu suficientă claritate limitele acesteia. Tot aici Curtea a reținut că, la elaborarea unui act normativ legiuitorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă pentru ca acesta să corespundă exigențelor de calitate. Astfel, pentru a exclude orice echivoc, textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure.

În acest context atragem atenția la utilizarea în conținutul proiectului (**pct. 2 al art. I**) termenilor care nu sunt definiți în textul Legii nr. 190/2003 și nici în conținutul prezentului proiect de lege prin urmare, nu este clar ce proceduri/ metode/ acțiuni presupun termenii - „diferite motive”, „reconstituirea și verificarea actelor” și „aplicarea probei cu martori”, în sensul proiectului dat. Astfel, obiectăm caracterul ambiguu al termenilor citați, fapt ce poate atrage aplicări eronate și interpretări abuzive.

3. În ceea ce privește termenul de intrare în vigoare a proiectului de lege stabilit la **Art. II** remarcăm norma art. 56 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 unde este stabilit că „*actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării*”. În cazul când, se propune o altă dată de intrare în vigoare, cu excepția de la alin. (2) și (3) al aceluiași articol, autorii urmează să argumenteze în nota informativă necesitatea urgentării.

Proiectul de lege poate fi înaintat spre examinare în cadrul ședințelor plenare ale Parlamentului, ținând cont de obiecțiile expuse în prezentul aviz.

Ion CREANGĂ
Șef Direcție generală

ex. E. Geru
tel.: 820-580